

L.D.

Documentar
pentru

Coloquial
româno-
israelian
de istorie

Tel-Aviv 1985
12-14 ian.

1930

Populația evreiască pe clase de profesii¹

Uni- ta- tea	Total Rural Urban	Expl. solu- lui	Expl. sub- sol	Ind. meta- lurg.	Ind. lemn	Con- struc- ții	Texti- le manu- fact.	Ind. ali- chimie Hârtie	Tipar Alte într.	Credit Repr. Agentii Comert	C om er- t	Transp. Inst. publ.	Diverse	Nedeclarat			
ROMANIA	T	728115	45525	1742	21570	22210	8080	98449	36971	13310	3350	25593	265955	20301	36883	105477	22699
	R	231740	38698	487	4246	8515	1020	26378	14212	1651	587	2311	92147	6075	9464	22213	3838
	U	496375	6827	1255	17324	13795	7060	72073	22759	11659	2763	23282	173808	14226	27419	83264	18861
TRANS	T	78.626	4564	347	2451	2861	691	9914	4610	1503	306	1580	30717	1947	6755	8371	2010
	R	34.111	3895	253	755	1797	183	3821	2286	188	116	158	14616	828	2376	2264	576
	U	44515	669	94	1696	1064	508	6093	2324	1315	190	1422	16101	1119	4379	6107	1434
BANAT	T	11.248	219	25	446	137	105	1159	409	265	82	609	4430	187	906	1790	479
	R	1617	124	19	40	30	13	59	66	29	3	32	814	17	120	201	50
	U	9631	95	6	406	107	92	1100	343	236	79	577	3616	170	786	1589	429
MARAM	T	88.825	11640	119	2587	2429	810	9998	4581	1228	564	1843	27957	2874	5979	13473	2743
	R	42558	10540	47	832	1526	302	3828	2525	168	187	280	12519	1671	2569	4856	708
	U	46267	1100	72	1755	903	508	6170	2056	1060	377	1563	15438	1203	3410	8617	2035
TRANS	T	178699	16423	491	5484	5427	1606	21071	9600	2996	952	4032	63104	5008	13640	23634	5232
	R	78286	14599	319	1627	3353	498	7708	4877	385	306	470	27949	2516	5065	7321	1334
	U	100413	1864	172	3857	2074	1108	13363	4723	2611	646	3.562	35155	2492	8575	16313	3898
Pr cent		178.699	9,2%	0,3%	3,0	3,0	0,9	11,8	5,4	1,7	0,5	2,3	35,3	2,8	7,6	13,2	2,9

1 R.G.P.R. 1930, p.749-738.

(*) Procentul este raportat la pop. evreiască.

- Anexa 2 (p.22)

R.G. P.R. - 1930

Posteo 5: meamul.

P 348-380

România mare
Pop. rom. și evrei

	rural	urban
	<u>Rural</u>	<u>urban</u>

Total = 18.057.028 14.405.989 3.651.039

Rom. = 12.981.324 (71,9%) 10.842.407 2.138.917

Evr. = 728.115 (4,0%) 231.740 496.375

	14.405.989	3.651.039
	(79,8%)	(20,2%)

Rural:	<u>Total</u>	<u>Rom.</u>	<u>Evrei</u>
Transilv =	2.698.313	1.665.957	34.111
Banat =	772.469	452.478	1.617
Criș-Nar =	1.114.163	72.689	42.558
	<u>4.584.945</u>	<u>2.871.124</u>	<u>78.286</u>
	(82,6%)	(89,5%)	43,8%

Urban:	<u>Total</u>	<u>Rom.</u>	<u>Evrei</u>
Transilv =	519.675	186.762	44.515
Banat =	167.489	58.605	9.631
Criș-Nar. =	276.254	91.389	46.267
	<u>963.418</u>	<u>336.756</u>	<u>100.413</u>
	(74,4%)	(89,5%)	54,2%

G. P. R. - 1930

0- Populația statală după apartenența etnică
în procente %

<u>România</u>	100%	} <u>total țară</u>
Români	71,9%	
Unguri	7,9%	
Germani	4,1%	
Rusi	2,3%	
ucr. rut.	3,2	
Bulg.	2,0	
evrei	<u>4,0</u>	
țigani	4,5	

<u>Transilvania</u>	100%
Români	57,6%
Ung.	29,0%
Germani	7,9%
Rusi	0,4%
ucr. rut.	sub 0,4%
Bulg.	-,-
evrei	<u>2,4%</u>
țigani	2,3%

<u>Banat</u>	100%
Rom. - - -	54,4%
Evrei - - -	1,2%

<u>Crisana-Maramureș</u>	100%
Rom - - -	60,7
evrei - - -	1,6%

Total Transilv. 100%

Români 71,9%	54
Români - 57,6% ; 54,4% ;	60,7%
Evrei <u>2,4%</u> ; <u>1,2%</u>	<u>1,6%</u>

G. P. R. - 1930.

Postea 5: Neamul.546-377

	<u>Total</u>	<u>Rom.</u>	<u>Eurei</u>
România	18.057.028	12.981.324	728.115
Transilv. }	3.217.988	1.852.719	78.626
Banat }	939.958	511.083	11.248
Criș. Maram. }	1.390.417	844.078	88.825

Total

Transilv.

5.548.363

3.207.880

178.699

Pop. eur. pe județele Transilv.

Transilv. }

Banat }

Criș. Maram. }

5.548.363

3.207.880

178.699

Alba = 2995

Gălbăni = 1289

Turda = 2224

Borș = 2438

Sălaj = 13.380

Caras = 603

Cinc = 2383

Silviu = 1400

Severin = 2160

Cluj = 17.163

Somes = 10.546

Timiș-Tor. = 8485

Făgăraș = 442

T. Jiu = 1061

Arad = 9048

Huned = 4662

T. Mică = 1631

Bihar = 21.982

Mureș = 9959

Trei S. = 714

Marom. = 33.828

Năsăud = 6339

Satu Mare = 23.964.

R.G.P.R. = 1930. Posteo 5 : anuul.

380384

Transilvania
Pop. evreosă pe jud, orase etc

	<u>Rural</u>	<u>Urban</u>
Transilv.	34.111	44.515
Banat	1.617	(9631) 2.018
Criz. Morav.	42.558	46.267
Total =	<u>78286</u>	<u>100413</u>

Pop. evr. pe județele Transilv.

	<u>Rural</u>	<u>Urban</u>
Alba - - -	917	2.078
Borș - - -	171	2.267
Ciuc - - -	1.537	846
Cluj - - -	3.083	14.080
Făgăraș - - -	54	388
Hunedoara - - -	1.927	27.35
Iureș - - -	3.575	6.384
Năsăud - - -	3.743	2.596

(rumos)	<u>Rural</u>	<u>Ereii în Transilvania</u> <u>Urban</u>
Odorhei	1006	283
Sălcj	9114	4266
Sltiu	92	1308
Somes	6181	4.365
Timisoara	213	848
Timisoara	483	848
Trei Scame	343	371
Turda	1372	852
Coros	202	401
Sereu	312	1848
Timis, Toront.	1103	7382
Arad	1991	7.057
Bihar	6251	15.731
Meerowez	23.302	10.526
Satu Mare	11.014	12.953

R. G. P. R. - 1930

1.386.387

L. I. I. I. I. I.

Pop. omnească pe județele Transilv

Alba Iulia = 1480

Arad = 464

Bacău = 2.267

Chergheni = 593

Cluj = 13.062

Huedin = 1.018

Făgăraș = 388

Ier = 848

Haleg = 455

Petroșeni = 1.057

Tg. Mureș = 4.828

Reghin = 1.556

Bistrița = 2.177

Cărei = 2.329

Simleu Silv. = 1.526

Satu Mare = 10.693

Boia Mare = 1.952

Sibiu = 1.308

Dej = 3.346

Chisle = 1.019

Medias = 702

Siciodunart = 530

Blej = 827

Sf. Gheorghe = 284

Turda = 852

Ornița = 101

Reșița = 300

Lugoj = 1.387

Coronșel = 305

Orșova = 156

Timișoara = 7.171

Arad = 7.057

Gradeo = 14.764

Beius = 462

Sighet = 10.526

Pop. Transilv. - evrei* - recensăm.

p. 71

	Total	Urbani	Rural
Trans.	73.923	29.596	44.327
Banat	14.604	10.310	4.294
Cris.M.	94.197	42.818	51.379
Tot.Tr.	182.724	82.724	100.000

1930

p. 72

	Total	Urbani	Rural
Trans.	71.442	42.186	29.256
Banat	11.280	9.631	1.649
Cris.M.	93.058	48.596	44.462
Tot.Tr.	175.780	100.413	75.367

Dr. Solin Iămăleș,
Aspects démographiques de la
Transylvanie, Bucarest 1938

1910)
*Religie mozaică
1930, naționalit.

1.38 Proportia pop. evreesti din Transilvania (rural-urban) 1910, 1930

Departament	Populatia totala			Populatia rurala			Populatia urbana		
	1910*	1930	Diff %	1910*	1930	Diff %	1910*	1930	Diff %
Alba	1,7	1,4	-0,3	0,9	0,5	-0,4	7,6	6,2	-1,4
Arad	2,4	2,1	-0,3	1,1	0,6	-0,5	10,0	9,1	-0,9
Bihar	6,7	4,3	-2,4	4,1	1,5	-2,6	23,6	15,4	-8,2
Borasov	1,5	1,5	0,0	0,1	0,2	+0,1	3,5	3,8	+0,3
Caras-Sever.	1,0	0,6	-0,4	0,5	0,1	-0,4	7,9	3,2	-4,7
Ciuc	1,6	1,6	0,0	1,3	1,2	-0,1	4,5	5,6	+1,1
Cluj	4,3	5,1	+0,8	2,4	1,4	-1,0	11,6	13,3	+1,7
Fagaras	1,0	0,5	-0,5	0,4	0,0	-0,4	7,8	5,0	-2,8
Hunedoara	1,7	1,4	-0,3	1,3	1,0	-0,3	6,7	6,6	-0,1
Iaramur.	18,8	20,9	+2,1	15,7	17,4	+1,7	37,3	38,6	+1,3
Iures	3,4	3,4	0,0	2,2	1,5	-0,7	10,3	13,4	+3,1
Lasauid	5,7	4,4	-1,3	5,1	3,1	-2,0	10,9	14,7	+3,8
Odoshei	1,1	1,0	-0,1	0,9	1,0	+0,1	2,5	3,3	+0,8
Satu-Mare	9,6	8,1	-1,5	7,6	4,9	-2,7	16,6	18,6	+2,0
Silaj	4,3	3,9	-0,4	3,7	2,9	-0,8	12,4	13,4	+1,0
Somes	3,2	4,8	+1,6	2,2	3,1	+0,9	15,8	20,1	+4,3
T. Mare	0,7	0,7	0,0	0,4	0,2	-0,2	2,8	3,0	+0,2
T. Mica	1,5	1,1	-0,4	1,1	0,6	-0,5	6,5	5,6	-0,9
etc. etc. etc.	etc.	etc.	etc.						
Total Transilv.	3,5	3,2	-0,3	2,3	1,7	-0,6	11,3	10,4	-0,9

(Dr. Sabiu Iancu, Aspects démographiques de la Transylvanie, Bucarest, 1938).

(*) P. 1910, religia mozaica.

1919-1934

Sablin D. Statistică

p. 10 În ansamblul țării, minorit. etnice reunite constituie 26,9% din populație, iar românii, în mase etnice compacte, unitare, constituie 73,1% - -

✓ Caracteristică a minorit. etnice din Rom. este că ele trăiesc disparate unele de altele, izolate între ele (econom, soc, cultural, sentimental)

p. 11 „Așfel, ungurii nu colaborează decât cu o parte din evreii din Transilvania”.

✓ În România { În ordine, proporția cea mai mare o au ungurii (7,9%), evreii (4,3%), germanii (4,0%), rușii + ucraini (2,6%), bulg. (2,2%), ruși (2,1%), turco-tat. (1,3%)

✓ În Transilv. { În ordine, proporția este de unguri (24,4%), ~~evreii~~ ~~evreii~~ 13% ~~evreii~~

p. 13 - „În 1930 apărea un oraș cu o majoritate relativă evrească: Sighetul Marameșului”.

p. 16 (Sabin, nota 1!) În 1910, Transilv. avea 480.000 unguri în orașe, inclusiv evreii care nu erau surprinși separat.

După 1918, o parte din evrei, cca 100.000 s-au declarat evrei, și, în felul acesta, pop. magh. (stebelic) s-a diminuat.

(Dr. Sabin Iancușă, Les problèmes démographiques en Transylvanie, I.O., Bucarest, 1934, p. 10-16)

RGPR - 1930

Recensământul General al
Populației Românești - 1930

situația pe grupe de profesie în Transilvania (rural și urban).

Populația	Total	Sol-agr.	Subsol	Ind. met.	Ind. lemn	Constr.	Text. manuf.	Activ. Aliment.	Hidrie Hiper Chim.	Alb. int.	Credit	Constr.	Tranzp.	Sist publice.
Români	5.548.363	3.865.276	80.956	129.434	107.168	78.612	176.699	81.118	34940	9687	25.153	171795	140706	246.035
Unguri		785.516												
Germani		294.400												
Rusi														
Bulgari														
Ereii	178.699 (3,22%)	16423 16423 (9,42%)	491 (0,60%)	5484 (4,23%)	5426 (0,05%)	1606 (0,02%)	21.061 (11,91%)	9600 (0,11%)	2996 (8,56%)	952 (9,82)	4032 (16,02)	63.104 (36,73)	5.008 (3,55)	13.640 (5,54)
Sol. agr. sol.														
Ind. met.														
Greci														
Div. agr.														
Alte.														
Nederl.														

Rom: Total = 3.207.880 (57,81%)
agricult = 2.598.152 (67,21%)

)

Ereii: Total 178.699 (3,22% din tot. pop.)
agricult. 16.423 (9,42% → → agricultorilor)
Industria + Transportele = 81.500 (59,96%)
Credit, constr. = 67.136 (34,08% din tot. credit. și constr. ...)
Inst. publ. = 13.640 (5,54% din tot. salarii și serv. publ.)

R.G.P.R., 1930, p. 776-776.

L. D : încercare de statistică... (omeroasă !)

Transilvania

<u>După neam</u>	<u>După limbă (idiș)</u>	<u>După religie</u>
Transilv. 78.626	52.008	81.503
Banat 11.248	757	14.043
Cris. Marem 88.825	58.510	97.287
<u>178.699</u>	53.275	<u>192.833</u>
Total = 178.699	= 11.275	= 192.833

Transilv.

Neam	Limbă	Religie
<u>178.699</u>	<u>11.275</u>	<u>192.833</u>

Diferență dorind „asimilare” 14.134

Diferențe de „asimilare” :	- raportat la religie -	
	<u>După neam</u>	<u>După limbă</u>
Transilv.	2877	
Banat	2795	
Cris. Marem.	8462	
Total Transilv.	<u>14.134</u>	

R. G. P. R. - 1930 Partea 8: Cetățenii. [în 1930]

p 472-488

	<u>Pop. totală</u>	<u>Cetăț. rom.</u>	<u>Cu alte cetățenii</u>
- <u>Transilvania</u>	= 3.244.988	3.240.220	4768
- <u>Banat</u>	= 939.958	935.992	3966
<u>Arș. Maram.</u>	= 1.390.415	1.386.512	4103
<u>Total Transilv.</u>	5.548.361	<u>5.532.524</u>	<u>15.837</u>

R. G. P. R. - 1930. Partea 11: Locul nașterii

p 548-549

Nașcuti în altă țară

	<u>Total populație</u>	<u>N. în altă țară</u>	<u>Loc nedeclarat</u>
<u>Transilv.</u>	3.244.988	44.825	5263
<u>Banat</u>	939.958	52.009	2401
<u>Arș. Maram.</u>	1.390.415	64.828	1460
<u>Total Tr.</u>	5.548.361	<u>161.662</u>	<u>6964</u>

9124

9 024

R.G.P.R. - 1930

Partea 6: Limba maternă

↑ 408-438

	Total pop.	l. rom.	l. mag.	l. idis
România	18.057.028;	13.180.936;	1.554.525;	518.754
Transilvania	3.217.988;	1.873.691;	997.653;	52.008
Banat	939.958;	520.041;	105.584;	757
Criș.-Maram.	1.390.417;	839.184;	377.445;	58.510

Total
Transilv.

5.548.363

3.233.211

1.480.712

111.275

R.G.P.R. - 1930

Partea 7: Religia

↑ 440-470

	Total pop.	Ortodox	Greco-Catolic	Mozaică
România	18.057.028;	13.108.227;	1.727.391;	756.930
Transilv.	3.217.988;	893.176;	1.001.527;	81.503
Banat	939.958;	527.293;	33.672;	14.043
Criș. Maram.	1.390.417;	511.887;	350.246;	97.287

Total
Transilv.

192.833

R.G.P.R. 1930

Transilvania
Pop. rurală și urbană

după religia mozaică

442-457

Transilvania

Rural
35.038

Urban
46.465

Banat

1.986

12.057

Cris-Narau

43.931

53.356

Total =

80.955

111.878

192.833
total

Diverse Evrei în
orașe din Transilvania

După nume
După limbă

După religie

Alba Iulia 1480

78

1558

Arad 464

11

475

Sebeș -

-

118

Brasov 2267

327

2.594

Cluj 13.062

442

13.504

Petroșeni 1057

1.071

Tg. Mures 4828

365

5.193

Bistrita 2177

2198

Carei 2329

2394

acelit.

Dupa meam Dupa sineam Dupa relig.

Sibiu	1308	433	1441
Dej	3.346		3.360
Resita	300	48	348
Lugoj	1387	31	1418
Timisoara	7.171	2197	9.368
Arad	7.057	744	7.801
Gradara	14.764	5.074	19.838
Beius	462	-	483
Selonta	-	-	740
Sighet	10.526	83	10.609
Satu-Mare	10.693	840	11.533
Borla Mare	1.952	78	2.030

Eurent le d'ose de profierini

[illegible]

	Credit. Reprez Agrești const	Comert	Tranzp	Justi public	Diverse	Neactiv
A. Enrei total	25.593 1422	265.955 16661	20.301 2009	36883 6679	105.477 8427	22.699 10749
B. Enrei, total, rural	2.311	92.147	6.075	9.464	22.213	3.838
C. Enrei, total, urban	23.282	173.808	14.226	27.419	83.264	18.861
D. Tranzila, enrei, total	1580 1422	30.717 16101	1947 1149	6755 4379	8.371 6107	2010 1434
E. Bouct, total enrei	609 517	4430 3616	187 170	906 786	1790 1589	479 429
F. Cris. Maram. total enrei	1843 1563	27.957 15438	2874 1203	5979 3410	13.473 8617	2743 2035
Total en. Tranzil.	4032 3562	63104 35155	5008 2492	13.640 8575	23.634 16313	5232 3898
	Rural					
	Urban					

R. G. P. R. (pag. 2)

1930

Populație totală

1910^(x)

1930^(xx)

România	- - - - -	18.057.028
Transilvania	{ 2.947.608	{ 3.217.988
Banat	{ 968.947	{ 939.958
Crisana	{ 1.314.409	{ 1.390.417
Maramures		

Total
Transilv.

5.260.964

5.548.363

x Recens. mag., dec. 1910
xx Recens. rom. dec. 1930

Mediul rural pe tot Ardealul

	<u>1910</u>	<u>1930</u>
Transilv.	2.574.819	2.698.313
Banat	823.136	772.469

Criseu Marameures	1.086.747	1.114.163
--	-----------	-----------

Total = 4.484.091 4.584.945

Mediul urban pe tot Ardealul

	<u>1910</u>	<u>1930</u>
Transilv.	402.789	519.675
Banat	145.811	167.489
Criseu Maram	227.662	276.254

Total 476.262 963.418

S. P. R. (pag. 2-3)
1930

— mediul rural

Populația Transilv. pe județe

1910

1930

Total	2.977.608	3.217.988
Alba	2.574.819	2.698.778
Brasov	139.932	179.384
Cuc	136.789	168.125
Cluj	274.766	408.893
Făgăraș	89.898	145.806
Hunedoara	336.206	334.994
Mureș	263.321	332.118
Năștăud	137.686	289.549
Odorhei	132.211	241.739
Sălaj	316.862	126.497
Sibiu	169.050	130.282
Sovul	207.713	121.968
Timore Mare	134.532	121.968
Timore Mică	136.931	147.994
Trei Scune	134.843	149.482
Turda	162.461	136.122

R. G. R. (1930)

- rural

Populația Banatului pe județe

	<u>1910</u>	<u>1930</u>
Total - - - -	968.947	939.958
Caras - - - -	823.136	772.469
Severin - - - -	219.756	200.929
Timiș Torontal	248.428	171.476
	500.763	239.586
		199.130
		499.443
		401.863

Populația Crisana > pe județe
horomures

	<u>1910</u>	<u>1930</u>
Total - - - -	1.314.409	1.390.417
Arad - - - -	1.086.747	1.114.163
Bihar - - - -	440.365	423.649
horomures ^(*) - - - -	462.650	346.468
Satu-Mare - - - -	145.436	510.318
	145.436	468.041
	265.958	161.575
		134.305
		294.875
		225.349

(*) Cătera sate sunt în Cehoslovacia (la 1930)

S. P. R. (p. 8-9)

L. 2: Selecție

Mediul urban pe provincii, jud., orase
Transilvania

	<u>1910</u>	<u>1930</u>
{ Jud. Alba	31.721	33.365
{ Alba Iulia	11.616	12.282
{ Jud. Brașov	41.056	59.232
{ Munic. Brașov	41.056	59.232
Jud. Cluj	13.819	15.162
{ Jud. Cluj	66.002	106.245
{ Or. Cluj	60.808	100.844
Jud. Huned.	37.911	41.234
Jud. Iureș	34.437	47.807
Jud. Săteș	31.025	31.830
Jud. Sibiu	33.489	49.345
Jud. Someș	18.309	21.718
etc. etc. etc.		
Total	<u>402.789</u>	<u>519.675</u>